

Biddt Uw bezorgdheid weg

„Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles door bidden en smeken, met dankzegging, bekend worden bij God”.
Filippenzen 4:6.

Paulus schijnt hier wel het onmogelijke te eisen: in geen ding bezorgd zijn! Dat wil toch zeggen, dat we over niets mogen inzien; dat we nergens over moeten tobben; dat we nergens angst voor mogen hebben.

De gedachte zou wel bij ons kunnen opkomen of Paulus het leven wel kende. Stond de apostel buiten het praktische leven? Liep hij met z'n hoofd in de wolken? Wist hij niet wat er in de wereld te koop was?

Daar kunnen we wel gerust op zijn. Paulus stond midden in het volle leven. Met z'n ellende en nood, moeite en verdriet. Hij had er ruimschoots zijn deel aan. Leest maar eens wat hij schrijft in z'n tweede brief aan de Corinthiërs. Daar somt hij op wat hij zoal heeft ondervonden: Hij is meermalen in de gevangenis geweest, menigmaal in doodgevaar, is geseld, gestenigd, heeft schipbreuk geleden. Hij schrijft in vs 26: „In 't reizen menigmaal in gevaaren van rivieren, in gevaaren van moordenaars, in gevaaren van mijn geslacht, in gevaaren van de heidenen, in gevaaren in de stad, in gevaaren in de woestijn, in gevaaren op de zee, in gevaaren onder de valse broeders; in arbeid en moeite, in waken menigmaal, in honger en dorst, in vasten menigmaal, in koude en naaktheid. Behalve de dingen die van buiten zijn, overvalt mij dagelijks de zorg van al de gemeenten.” Paulus was een mens van gelijke bewegingen als wij en het leven was voor hem niet gemakkelijker, wel moeilijker, dan voor velen van ons. En toch schrijft hij en beveelt hij in de Naam des Heeren: Weest in geen ding bezorgd. Maar hij drukt zich zó uit, dat er, heel precies vertaald, staat: Blijft in geen ding bezorgd. Gaat niet voort bezorgd te zijn. Houdt er mee op.

Paulus weet wel, dat de bezorgdheid in elk mensenhart als vanzelf opkruipt. Hij zegt zelf: „Wie is er zwak, dat ik niet mede zwak ben? Wie wordt aangevochten, dat ik niet door smart verteed wordt?” (2 Cor. 11:29; vert. Prof. Brouwer). Bij hem was ook wel eens „van buiten strijd, van binnen vrees”. Maar hij kende het middel om de bezorgdheid kwijt te raken. En dat middel beveelt hij alle gelovigen aan. Het is: het gebed.

Laat uw begeerten..... bekend worden bij God. Uw begeerten, dat zijn: uw verlangens, uw wensen, wat gij gaarne wilt. Dat wil vanzelf niet zeggen, dat wij maar mogen vragen in het wilde weg. We zullen in ons bidden ons houden aan wat God bevolen heeft te bidden en aan wat Hij beloofd heeft ons te willen geven. „Dit is de vrijmoedigheid, die wij tot Hem hebben, dat zo wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons verhoort” (1 Joh. 3:14). Paulus bedoelt geen zondige begeerten. Die zullen we als zonde voor de HEERE belijden.

Maar we mogen bij God bekend maken al wat ons bezorgd maakt. We mogen onze begeerten in alles of in elk opzicht bekend maken bij God. Kleine mensjes zitten met kleine bezorgdheden, grote met grote. Als iets helemaal niet de moeite waard is om over in te zitten, dan moeten we dat maar niet voor God brengen. Maar overigens mogen we tot God gaan met al wat ons hart deert. Ik las daarover eens een aardig voorbeeld: Bij de koningen der aarde komen allerlei verzoeken binnen, grote en kleine. Daar komen de wensen van grote mogendheden en die worden met volle ernst besproken en behandeld. Maar daar komt ook het verzoek van een invalide om een wagentje en van een blinde om een geleidehond. En ook deze aanvragen hebben de volle aandacht van een koning, die hart voor zijn volk heeft. Zó neigt de HEERE zijn oor ook voor de „kleinen” onder zijn volk. Ook de kinderen mogen hun kinderverlangens bij God bekend maken.

Bekend maken: Dat moeten we maar zo laten staan. We moeten niet redeneren, dat God toch wel

niets te maken met 'wat gewoonlijk verstaan wordt onder de „onzichtbaarheid” der kerk. Met dat laatste wordt bedoeld, dat het geloof een zaak des harten is, en dat wij niet in het hart van een ander kunnen zien, zoodat wij niet kunnen weten of iemand een geloovige is ja dan neen.

De onzichtbaarheid, waarvan art. 27 spreekt, is iets anders. De kerk kan wel eens zoo gedecimeerd worden, doordat velen afvallen en velen gedood worden, dat het er veel op lijkt alsof zij verdwenen is. Maar dat is dan toch slechts voor een tijd. Straks treedt zij weer voor den dag. Dan blijkt dat de slang den strijd niet gewonnen heeft, maar dat de Heere Zijn volk bewaart, ook in moeilijke tijden.

Ook in onze dagen van afval van het Woord en vervalsing van het Evangelie schijnt er niet veel overgebleven te zijn van de kerk des Heeren. Maar ook nu houdt de Heere Zijn belofte: De poorten der hel zullen Mijn gemeente niet overweldigen.

B. JONGELING.

UIT DE SCHRIFT

alles weet en dat Hem niets bekend te maken is. Met zulke redeneringen zou men nog kunnen beweren, dat bidden helemaal overbodig, ja goddeloos is. We mogen en hoeven geen omhaal van woorden te gebruiken, alsof we de HEERE nog eens goed moesten inlichten. Hij weet inderdaad alle dingen. Hij kent ook onze bezorgdheden. En toch wil Hij, dat we ze Hem bekend maken. Daarom moeten we het en mogen we het doen.

Wat is dat groot en heerlijk. Dat we onze noden God mogen mededelen. Dat de Almachtige, bij wie volken geacht zijn als een druppel aan een emmer en als een stofje aan een weegschaal, naar het gebed van een mensje wil horen, die maar één onder de miljoenen is. Dat die grote God zijn oor neigt. Hij Wendt zijn oor naar ons toe — om toch maar te horen wat zijn kinderen te zeggen hebben.

We mogen onze begeerten bij God bekend maken door bidden en smeken met dankzegging. Eerst gebruikt Paulus een woord, dat de handeling van het bidden aangeeft. Zonder nog op de inhoud te letten.

We moeten spreken tot God. Hem aanroepen, Hem aanspreken, in 't gebed gaan.

Wat kan het ons een wonderlijke rust geven, als we met een moeilijkheid in ons leven naar een wijze raadgever gaan, een vader of moeder of een oudere vriend, die veel levenswijsheid heeft. We stappen bij hem binnen, geven hem een hand, zien hem in de trouwe ogen..... en de helft van onze bezorgdheid is al weg. Want we weten: hij weet raad en hij kan helpen. Wat een rust moet het dan wel geven als we biddend het hemelse paleis binnentreden, tot God naderen om al onze nood in zijn hand te leggen.

Dat bidden wordt dan nader uiteengelegd in smeken en dankzeggen. In dat woord smeken ligt uitgedrukt onze nood en ellendigheid. Onze hulpbehoevendheid. We kunnen het leven zelf en alleen niet aan. We raken er onder. We moeten door vuur en water en de angst knijpt ons de keel dicht: Hoe zullen we er ooit doorheen komen?

In onze nood zullen we God smeken. Als smekelingen bij Hem aandringen. In de benauwdheid zullen we tot God roepen, schreeuwen soms. Om vergeving van zonden, om hulp in de ons overstelpende nood, om afwending van dreigende gevaren, om dagelijks brood, om verlossing van de boze, om al wat wij behoeven. Maar we zullen dat doen met dankzegging. Dat zullen we nooit vergeten. Dat er altijd nog veel is om God voor te danken. Er zijn soms christenen, die menen dat zij voor niets meer danken kunnen, omdat alles in hun leven afbrekt of alles hun ontnomen is. Maar dat kan niet waar zijn en is niet waar. Bleef de HEERE met zijn genade ons dan niet over? Gaf de HEERE nog niet veel dingen, die wij zouden missen als de HEERE ons deed naar onze zonden? Laten we het danken toch nooit vergeten. Wat is dat erg als we blind zijn voor de vele voorrechten, die God ons nog geeft en laat.

We zijn veel eerder bereid om in de nood te bidden, dan voor zegeningen te danken. In dagen van ziekte bidden we honderd maal om genezing en als God ge-

nezing geschonken heeft, dan zijn we met danken gewoonlijk gauw klaar. En we vergeten vaak voor de gezondheid te danken, ofschoon die elke dag weer een gave van God is. En zo is het met duizend zegeningen.

Eén van m'n professoren deed nogal eens het verhaal van een matroos. Die bij z'n werk-boven-in-de-mast z'n houvast verloor en viel. In de benauwdheid schreeuwde hij: o God, help mij! Maar toen hij tijdens z'n val een touw kon grijpen en weer houvast had, voegde hij er sarcastisch aan toe: Het hoeft niet meer. We vinden dit natuurlijk vreselijk goddeloos, maar doen wij in ons leven soms ook zo niet? We hebben wel nodig die toevoeging: met dankzegging! We zullen de bezorgdheid weg bidden, zodat we hebben die vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. Waarover wellicht de volgende week.

Ik denk niet, dat de tijden die wij beleven, zoveel moeilijker zijn dan die van Paulus. Maar hoe dit ook is, de tijden zijn wel geschikt om ons bezorgd te maken. Want de noden zijn groot en veel.

Er gaat een golf van angst door de wereld en die raakt ook ons aan. Als we zien hoe twee wereldmachten zich tot de tanden wapenen en als we horen dat Malk openlijk uitroept, dat de derde wereldoorlog eigenlijk al begonnen is, dan kan de bezorgdheid in ons optrekken: Wat zal er van ons en onze kinderen worden? Als we horen van toeneming van werkloosheid en ontslag van arbeiders, als de middenstanders het steeds moeilijker krijgen, dan kan de angstige vraag opkomen: Hoe zullen onze kinderen hun dagelijks brood verdienen? Als ziekte in ons gezin dreigt en dringt of als vader ongeschikt wordt voor zijn arbeid of als iemand, die ons lief is, door de dood bedreigd wordt, wie zou dan niet bezorgd worden? Als we denken aan de nood van land en volk, maar vooral ook van de kerk des Heeren, die van buiten vijandschap ondervindt en van binnen bedreigd wordt door partijchap en broedertwist, wie zou dan niet vrezen? Daarenboven heeft elk hart z'n smart en elk huis z'n bijzondere nood. Hoe moeten we er mee aan en hoe komen we er door?

Laten we maar luisteren naar het bevel des HEEREN: „Wentel uw weg op de HEERE en vertrouw op Hem, Hij zal het maken” (Ps. 37:5). „Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u” (1 Petr. 5:7). Maakt uw begeerten God bekend met bidden en smeken en dankzegging.

Het kan zijn dat de omstandigheden dezelfde blijven. Het is mogelijk, dat ge toch nog door vuur en water moet. Wellicht overkomt u al wat gij vreest en blijft weg al wat gij hoopt. En toch hebt ge die vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. Ge weet weer, dat de HEERE uw weg kent. Ge hebt uw moeite en verdriet in zijn hand gelegd. Nu valt de angst weg en de vrede komt. Want ge weet het weer: De HEERE zal u niet begeven en Hij zal u niet verlaten. En ge zingt:

In God is al mijn heil, mijn eer
Mijn sterke rots, mijn tegenweer.
God is mijn toevlucht in het lijden.
Vertrouw op Hem, o volk in smart,
Stort voor Hem uit uw ganse hart:
God is een toevlucht 't allen tijde.
Psalm 62:5.

H. J. J.

De nieuwe Bijbelvertaling (III)

(ENIGE VOORLOPIGE OPMERKINGEN).

Naast de moeilijkheid, die ik de vorige maal onder a) noemde, en zelfs in aansluiting daaraan, moet men, terwille van een billijke beoordeling van het werk der commissie, er voorts ook rekening mee houden, dat de afstand tussen het Hebreeuws en het Nederlands vele malen groter is dan b.v. tussen het Engels en onze taal. Het Engels is, hoezeer onderscheiden van de taal, die wij spreken, toch evenals de onze een moderne en een westerse taal.

Maar in het Hebreeuws hebben we te maken (ik spreek nu niet over het moderne Hebreeuws, maar alleen over de taal van de bijbel) met een oosterse taal, en dan nog één uit lang vervlogen eeuwen. Beide, in ruimte en tijd, ligt er dus een geweldige afstand. Heel de structuur van het leven was toen anders, politiek, sociaal, religieus, en noem maar op. De Israëliet heeft met de omliggende volken uit die tijd voorts een eigenaardige geestelijk-psychische structuur gemeen, die volkomen anders is dan die van de moderne westerse mens. En dat verschil weerspiegelt zich ook in de taal. Ook de denkvormen en heel de begripswereld zijn radicaal anders dan de huidige. Welk een moeilijkheden dat met zich meebrengt bij de vertaling, moge weer uit enkele voorbeelden blijken.

We komen in het O.T. telkens titels tegen, zoals ze gedragen werden door allerlei functionarissen, die toen optraden in het publieke leven. We lezen van koningen, van rechters etc. En we kunnen die termen dan ook best in de vertaling gebruiken. De toenmalige koning had een heel andere positie dan die van tegenwoordig. Maar al was de inrichting van het koningschap anders, beide werelden vertonen toch inzonder

weer gemeenschap, dat ze een opperste gezagsdrager kennen. Daarom zal men in de vertaling in zulke gevallen ook de titel moeten nemen van de figuur, die het meest een overeenkomstige figuur van toen benadert.

Toch zijn er gevallen, waarin we moeten zeggen: we hebben geen overeenkomstige titel. Hoe moet het dan?

B.v. Deut. 16:18: „Rechters en ambtlieden zult gij u stellen” (St. Vert.). N.B.G. heeft daarvoor: „Rechters en opzieners zult gij u aanstellen”. Ik waardeer de poging om de bedoelde functionaris ook in de vertaling een bepaalde titel te doen toekomen. Toch vraag ik me af, of deze poging hier geslaagd mag heten. Want deze vertaling bereikt het kerkpubliek; en dat denkt nu eenmaal, gezien de ontwikkeling van het kerkelijk spraakgebruik, bij „opziener” aan een ouderling. Nu geloof ik niet, dat Mozes hier de instelling van het ambt van ouderling aan de Oudtestamentische gemeente beveelt. Deze vertaling werkt verwarrend, omdat het woord „opziener” allang wordt gebruikt voor ambtsdragers uit het huidige kerkelijke leven, wier taak een heel andere is dan die, waarover Deut. 16 spreekt.

Daarbij komt nog iets. Het Hebreeuws heeft hier „sjoter”. Afgezien nu van de kwestie van etymologie (betekent het woord in eerster instantie „schrijven” of „ordenen”?) hebben de hier bedoelde functionarissen allerlei opdrachten en verantwoordelijkheden. Ze traden op bij de mobilisatie van het leger; soms doen ze dienst als opzichters; toen ik onlangs eens de verschillende functies naging, kwam ik de volgende benamingen tegen: klerken, politieagenten, notarissen, bestuursambtenaren, registratoren, opzichters. En al

KERKELIJK LEVEN

et danken ge-
vaak voor de
ke dag weer
duldend zege-

eens het ver-
k-boven-in-de-
benauwdheid
oen hij tijdens
houvast had,
eft niet meer.
Ideloos, maar
? We hebben
ging! We zul-
ve hebben die
ant. Waarover

eleven, zoveel
r hoe dit ook
ezorgd te ma-
wereld en die
e wereldmach-
we horen dat
wereldoorlog
ezorgdheid in
en onze kin-
ing van werk-
de middenstan-
kan de ang-
kinderen hun
in ons gezin
kt wordt voor
door de dood
orgd worden?
en volk, maar
lie van buiten
sedreld wordt
zou dan niet
smart en elk
re er mee aan

et bevel des
EERE en ver-
(Ps. 37:5).
want Hij zorgt
aarten God be-
gging.
dezelfde blij-
door vuur en
wat gij vreest
h hebt ge die
gaat. Ge weet
nebt uw moeite
de angst weg
r; De HEERE
erlaten. En ge

er
eer.
lijden.
smart.
hart:
tijde.
62:5.

H. J. J.

BLIJK LEVEN

e gezagsdrager
ig in zulke ge-
de figuur, die
r van toen be-
noeten zeggen:
Hoe moet het

a mbtlieden
heeft daarvoor:
aanstellen". Ik
unctionaris ook
doen toekomen.
hier geslaagd
elkt het kerk-
zien de ontwik-
t, bij „opziener”
dat Mozes hier
ng aan de Oud-
vertaling werkt
r" allang wordt
huidige kerke-
dan die, waar-

uws heeft hier
van etymologie
ntie „schrijven”
de functionaris-
rdelijkheden. Ze
ger; soms doen
igs eens de ver-
de volgende be-
den, notarissen,
zichters. En al

die benamingen zullen wel een kern van waarheid be-
vatten, omdat naar het mij voorkomt, ze al dergelijke
functies in zich verenigen. Maar die veelheid van
functies wordt niet uitgedrukt door de vertaling „op-
zieners”.

En om die beide redenen vraag ik me af, of de St.
Vert. met „ambtlieden” niet dichter bij de waarheid
was, „Ambtlieden” is vager en algemener dan „op-
zieners”. Maar juist waar de functie van deze mensen
zo vaag en onbestemd is, meen ik, dat hier „be-
ambten” veel beter is dan „opzieners”. Men kan
zeggen: „beambte” is zo algemeen, je kunt dan nog
aan allerlei functies denken. Maar bijkens het spraak-
gebruik móet je ook aan allerlei uiteenlopende taken
denken; en dus zou „beambte” juist vanwege de on-
bepaaldheid m.i. hier het best passen.

Deze moeilijkheid wordt nu nog weer vele malen
groter bij een groot aantal termen, die onze taal wel
heeft, maar wier inhoud bij ons veelal volkomen an-
ders is dan in het Hebreeuws. Het betreft hier vaak
de woorden, die behoren tot de specifieke, ik zou bijna
zeggen: de „theologische” woordenschat van de bijbel.
Ik denk hier aan termen als „gerechtigheid”, „heiligh-
heid”, „recht”, „goedertierenheid” etc. Je kunt bijna
geen bladzijde in de bijbel lezen, of je ontmoet deze
termen. We zouden hier niet voor zo grote moeilijkheden
staan, als de denkwelt van de Israëlieten de-
zelfde was als die van ons. Maar hier gaapt toch bijna
een kloof. Onze begrippen zijn, indien al niet zuiver
grieks, toch in sterke mate door het griekse denken
beïnvloed. En dat brengt met zich mee, dat wij aan al
die termen zonder het te weten, zomaar een griekse
inhoud geven, waardoor we toch in werkelijkheid van
de bijbel vervreemd raken.

Voor deze moeilijkheid stond men al heel vroeg.
Toen men voor het eerst het Oude Testament ging
vertalen in het Grieks (de z.g. Septuaginta), kreeg
men er al mee te maken. Men moest griekse woorden
zoeken voor hebreeuwse begrippen. En daaraan is het
te danken, dat termen als „gerechtigheid”, „waar-
heid” enz. enz. in de griekse taal toch zakelijk een
heel andere inhoud hebben dan in de spreektaal van
die tijd. Maar bezwaarlijk is die methode toch onge-
twijfeld. Want ongemerkt draagt men zo een griekse
gedachtenwereld in de bijbel in. Het is niet te bere-
kenen, hoeveel schaer op die wijze al is aangericht.
Leest men Paulus, dan bemerkt men telkens uit het
hele verband, dat allerlei termen bij hem hun eigen
israëlietische waarde hebben. Maar in de jonge chris-
telijke kerk zie je gedurig het griekse denken via die
termen veld winnen; en we zitten vandaag in de theo-
logie nog met de gevolgen van dat proces.

In het griekse denken ziet men, om maar één voor-
beeld te noemen, „gerechtigheid” en „barmhartigheid”
als tegenstellingen. De terugslag van die denkvorm
vindt men b.v. nog in de formulering van Zondag 4.
Maar het israëlietische denken kan die twee nimmer
als tegenstellingen zien; voor Israël zijn dit twee ver-
wante begrippen; en soms zelfs synoniemen. In een
bepaald verband kan de Israëliet spreken van „ge-
rechtigheid”, en dan zakelijk bedoelen wat wij van-
daag onder „barmhartigheid” verstaan.

Nu kan ik me begrijpen, dat men die termen niet
heeft losgelaten. Ik zie er zelf ook geen kans toe. Men
kan Paulus niet verstaan, zonder uit het Oude Testa-
ment vertrouwd te zijn met een term als b.v. „ge-
rechtigheid”. Maar wil men Paulus wèrkelijk verstaan,
dan moet men toch weten, wat het Oude Testament
onder „gerechtigheid” verstaat; weten, dat dat iets
totaal anders is dan wat wij onwillekeurig daarin
horen. Daarom komt de vraag bij mij gedurig weer
op, of we toch niet een vertaling moeten hebben met
zeer korte kanttekeningen.

Maar weer een voorbeeld: 1 Sam. 12:7.

De St. Vert. heeft daar: „En nu, stelt u hier, dat
ik met u lieden rechte, voor het aange-
zicht des HEEREN, over al de gerechtighe-
den des HEEREN, die Hij aan u en uw va-
deren gedaan heeft”.

N.B.G. heeft: „Nu dan, stelt u op, opdat ik als
richter u, voor het aangezicht des HEEREN,
voorhoud, alle rechtvaardige daden,
die de HERE voor u en uw vaders gedaan heeft”.

Door spatieringen heb ik laten uitkomen de be-
langrijkste veranderingen. „Met u rechten over” is ver-
vangen door „als richter u voorhouden”. Ik geloof,
dat dat een vooruitgang is. Alleen blijft de eenvoudige,
maar nadenkende bijbellezer zitten met de vraag:
wat betekent dat „als richter” in dit verband? Zou
het nu toch niet wenselijk zijn, om in zo’n geval op
de rand een korte notitie te plaatsen, die opheldering
biedt? Geen lang verhaal natuurlijk. Ze moeten
bij de bijbellesing aan tafel zonder moeite kunnen
worden ingelast.

Ook de wijziging van „gerechtigheden” in „recht-
vaardige daden” acht ik een vooruitgang, omdat nu
zonder meer duidelijk is, dat de Israëliet bij dergelijke
termen niet in onze trant denkt aan een bepaalde ge-
zindheid, doch aan concrete openba-
ringen van die gezindheid.

Ongetwijfeld heeft elke bijbellezer zo een bepaalde
voorstelling als hij hier het woord „rechtvaardig” te-
genkomt. Maar tien tegen één, dat die voorstelling
verkeerd is. Moest in gevallen als deze niet worden
duidelijk gemaakt door een heel korte notitie, dat de
bijbel met „rechtvaardige daden” bedoelt daden van

verlossing, die rechtvaardig heten omdat ze ge-
daan worden overeenkomstig de gedane beloften,
zodat ze dus spreken en getuigen van de trouw des
Heren?

Soortgelijke opmerkingen lieten zich maken bij
„heilighd” en al de andere woorden, die ik straks
noemde. Ik bedoel dit niet als een bezwaar tegen deze
vertaling, want ik zie zelf ook geen kans om ze anders
weer te geven. Maar ik wil er alleen mee zeggen, dat
de meest moderne vertaling op het punt van duidel-
lijkheid tekort zal blijven schieten, als ze niet gebruik
maakt van korte kanttekeningen. De Statenvertaling,
die toen een hypermoderne weergave was, heeft ook
de noodzaak van aantekeningen gevoeld, en m.i. te-
recht. Iets dergelijks hebben we ook vandaag nodig.
Ik geloof niet, dat we de „Kanttekeningen” van de
16e eeuw vandaag zonder meer moeten overnemen:
er staat heel veel verdienstelijks in, maar toch heb ik
meermalen ook overwegende bezwaren; we behoeven
ook deze traditie niet te canoniseren. En in ieder ge-
val vind ik die aantekeningen van toen te talrijk en
te breed. Maar het principe, dat erachter zat, erken
ik ten volle als juist. Een vertaling-zonder-meer zal
bij de geschetste stand van zaken er nooit aan ont-
komen, om verkeerde voorstellingen te wekken. En
we dienen ernaar te staan, dat bij de Schrift dat voor-
komen wordt.

Daarmee is niet ontkend, dat de commissie soms
erin geslaagd is om typisch hebreeuwse woorden door
’n goed-nederlandse term weer te geven. B.v. in 1 Sam.
8:11, waar gesproken wordt van de mispāt des
konings; men kan dit woord vertalen door „recht”,
doch dat zou hier misverstand wekken, omdat bedoeld
wordt niet op de rechten, die de koning wettig bezit,
maar op de gewoonten, die hij zal volgen. Terecht is
hier dan ook vertaald: het „optreden” van de koning,
want het gaat hier over zijn „manieren”.

Maar af en toe zet ik ook wel eens een vraagteken,
b.v. Gen. 18:3. St. Vert. heeft daar (vgl. het eerste
artikel¹⁾ over „natan chen” in verband met Jac. 4:
„heb ik nu genade gevonden in U we-
oogen”. N.B.G. komt met: „indien ik uw gene-
genheid gewonnen heb”. Ik betwijfel, of
dat wel een verbetering is. Ik geloof, dat de kleur
van „genegenheid” hier wel iets te sterk is, en ook
verkeerde suggesties wekt. Ik preferer hier „welwil-
lendheid”. En zo zouden er wel andere voorbeelden
nog te noemen zijn.

Voorts zijn er gevallen, waarin de betekenis van
het hebreeuwse woord niet nauwkeurig bekend is. In
Joz. 22:10 staat een woord, dat de St. Vert. abu-
sief weergaf met „grenzen”, want het woord moet
zoets betekenen als „kringen”. Maar of het N.B.G.
gelukkig is met de vertaling „steenkringen”, waag
ik te betwijfelen. Beter had men m.i. zich tot „krin-
gen” kunnen beperken.

En in Richt. 5:7 heeft de St. Vert.: „de dorpen
hielden op in Israël”, terwijl het N.B.G. biedt: „leiders
ontbraken in Israël”. Ik meen, dat de St. Vert. hier
de voorkeur verdient, ook al vanwege het verband;
ik zou willen voorstellen: „h e t d o r p s l e v e n
l a g s t i l”.

B. H.

¹⁾ In verband met wat ik in het eerste artikel schreef
over de betekenis van Jac. 4:5, werd me de vraag gedaan,
of de daar gebezigde griekse constructie (epithetico pro)
wel een vertaling gedooft als ik voorstelde; vragers meen-
de, dat er dan moest staan een ander voorzetsel (epithetico
epi). Nu geloof ik, dat we bij een schrijver als
Jacobus in het algemeen reeds sterk rekening moeten
houden met de mogelijkheid, dat het Grieks van zo’n
auteur in sterke mate is beïnvloed door semietische con-
structies, waarmee hij van jongsaf vertrouwd was. De
Septuaginta biedt daarvan veel voorbeelden. En wat dit
geval in concreto betreft, bleek me, dat in de Septua-
ginta in Psalm 42:2 de constructie met „pros” die met
„epi” afwisselt, zonder dat hierdoor de betekenis veran-
dert. Daarom meen ik, dat, nu de Septuaginta dezelfde
verbinding biedt in de betekenis, die ik noemde, er geen
bezwaar is om Jac. 4:5 op te vatten, zoals ik het deed.

Haak-áán-actie

We hebben allemaal in het laatste jaar wel gehoord
van een h a a k - i n - a c t i e. Het woord is per radio
„er in gehamerd”; de bedoeling was, door die actie,
die wonderwel geslaagd is, een bedrag bijeen te bren-
gen voor de kankerbestrijding.

De inleidingspeeches van deze actie zijn mij ont-
gaan: ik luister niet vaak naar de radio. Maar allicht
als ik de plank niet mis, als ik aanneem, dat de keus
van de suggestieve naam voor deze Operatie is ge-
rechtvaardigd door de betekenis van het woord in-
h a k e n. De één staat klaar, de ander sluit zich bij
hem aan, hij grijpt de arm van de eerste, haakt bij
hem in, ze gaan ge-armd aan de slag. Zo verstaan,
betekent „in-haken”: meedoen, je aansluiten, een
cordon vormen. Het woord „inhaken” kan ook willen
zeggen: vast sluiten, goed afsluiten, met een haak.
En verder moet het ook met borduurwerk te maken
hebben, maar daar durf ik geen woord over zeggen.
Hoe het zij, ik geloof, dat „haak-in” zo iets betekent
als: „doe mee”, „trek mee op”, „sluit u aan”. Een
vriendelijk woord voor een eensgezindheids-daad;
voor een Operatie-van-Verbondenen. Een gang van
allen naar EEN ZELFDE DOEL.

(Zie vervolg pag. 160).

De actualiteit der prediking: „een
rijke Christus voor arme zondaren”?

Niet lang geleden werd bij een theologische pro-
motie onder de aan het proefschrift toegevoegde stel-
lingen ook deze ter verdediging aangeboden: „Het
waarlijk „actuele” in de prediking bestaat alleen in
de verkondiging van een rijke Christus voor arme
zondaren”.

Dat is nu een these, die bij voorhaat in onze theo-
logische en kerkelijke wereld ieder beaamt. Omdat
ieder bij dat „een rijke Christus voor arme zondaren”
het zijne denkt.

Dat is overigens een zeer actuele vraag, die vraag
van de actualiteit der prediking.

De prediking moet actueel zijn.

Maar er is een schijn-actualiteit in vele preken, die
in feite niet meer is dan een achter-de-feiten aanlo-
pen. We hebben een dominee gekend, die elke Zondag
blijk gaf de jongste geruchtmakende binnen- of bui-
tenlandse roman, althans bij name, te kennen. De
laatst-verschenen ster aan de literaire hemel had hij
ontdekt. Met zijn krantje was hij bij tot aan de laatst-
lede Zaterdag. Maar de preek stond volmaakt buiten
het leven der gemeente. Ze maakte wel de jongste
roman, het laatste Zaterdagavondnummer van de
Nieuwe Rotterdammer of het Handelsblad actueel,
maar deed van de actualiteit van het Eeuwige Evan-
gelie niets blijken. Een ander babbelde stevast over
wat zo in de laatste tijd het gesprek van de dag was,
over de laatste problemen, die in de mode waren en
die als een epidemie, een psychische infectie, komen
erf gaan, maar hij kwam aan de eerste en laatste
vragen, die de Schrift aan de orde stelt, nooit toe.
Er is, geloven we, ook op de preekstoelen, veel
„mode”. Een prediking, die „midden in het leven”
staat, ja, maar die het leven niet beheerst, niet stuwt,
niet leidt, maar die zelve door het leven beheerst,
gestuwd, geleid wordt. Ze babbelt wat mee met de
man-van-de-kerk/straat, ze kabbelt wat mee met de
grote stroom, maar ze trekt de-man-van-de-straat niet
op uit zijn wereldje, ze leidt geen enkele stroom om.

En het doet in elk geval weldadig aan, dat in bo-
vengenoemde stelling hiernaar wordt vastgehouden,
dat de actualiteit der prediking gegeven is in de Hei-
lige Schrift. Dat de prediking haar actualiteit niet
aan het leven, maar aan de Schrift ontleent.

De Schrift is actueel.

Het Woord Gods der Hellige Schrift is niet een oude,
vergeelde kroniek, niet als een oude, gedoopte vuur-
toren aan een verzande haven, maar het is het leven-
de, altoos aansprekende Woord des HEREN, „een
vuurbaak in de levensbranding”.

Dat kan in genoemde stelling bedoeld zijn.

Maar dat staat er niet.

Er staat: „Het waarlijk „actuele” in de prediking
bestaat alleen in de verkondiging van een rijke Chris-
tus voor arme zondaren”.

En dat laatste: „een rijke Christus voor arme zon-
daren” is zo langzamerhand een niets-zeggende scha-
blone geworden. Zo niets-zeggend, dat ge er in een
over de actualiteit der prediking twistend gezelschap
als bij toverslag een (schijn)vrede mee stichten kunt.
Het is een geschikte pacificatieformule, een formula
concordiae, waarmee jan-en-alle-kerkman het eens is.

Maar de strijd zou terstond doorgaan, wanneer nu
eens iemand langs de neus weg de vraag zou stellen
wat toch wel onder dat „een rijke Christus voor arme
zondaren” te verstaan was?

Dáár ligt in feite het probleem.

Waarop alleen de Schrift het antwoord geeft.

Zij, zij alleen, leert ons wat een arm zondaar is.

Zij, zij alleen, openbaart ons de rijkdom van Chris-
tus, van de Profeet-Priester-Koning, die ons van God
tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en tot
een volkomen verlossing geschenken is.

Oók tot wijsheid.

Hij onderwijst ons, bijvoorbeeld in het Spreuken-
boek, zelfs hoe we ons moeten gedragen als we aan
tafel zijn met een heerser: „Zet een mes aan uw keel”
(23:2); wat we leren kunnen van de akker van een
lulaard (24:30-34). Kortom, Zijn wijsheid licht over
hét het leven. Dát is ook de rijkdom van Christus
voor 'n arm zondaar, die uit zich zelve zelfs niets
goeds vermag te denken.

En niemand houde zich concrete, actuele prediking
van het lijf door de opmerking, dat het toch maar
aankomt op „een”. (!) rijke Christus voor arme zon-
daren.

Want het zou wel eens kunnen zijn, dat die zo spre-
ken, niet weten wat een arm zondaar, noch wat de
rijkdom van Christus is. Die rijkdom!

En elke prediker ontleene de actualiteit der predi-
king noch aan de kwesties van de dag, noch aan de
krant, ook niet aan een vrijgemaakt blad, maar aan
de Schrift.

Eerst wie haar kent, leert de armoede en mitsdien
„de behoeften der gemeente” kennen. D. E. C.

